

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/108/2015
Identifikačné číslo spisu:	5613200873
Dátum vydania rozhodnutia:	27.10.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5613200873.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobcu Z. S., bývajúcí v E. zastúpený JUDr. Zuzanou Kandlerovou, advokátkou v Liptovskom Mikuláši, Ul. 1. mája 113, proti žalovaným 1/ D. Q., bývajúcí X. zastúpená JUDr. Zuzanou Medveckou, advokátkou v Liptovskom Mikuláši, Garbiarska 695, 2/ K. I., bývajúcí H., 3/ Z. S., bývajúcí H., t.č. G., 4/ Tatra Forest Slovakia, s.r.o., so sídlom v Liptovskom Mikuláši, Priemyselná 1, zastúpená JUDr. Zuzanou Medveckou, advokátkou so sídlom v Liptovskom Mikuláši, Garbiarska 695, o určenie relatívnej neplatnosti kúpnych zmlúv, vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp.zn. 6 C 20/2013, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žilín z 16. januára 2014 sp.zn. 9 Co 524/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej 1/ a 4/ náhradu trov dovolacieho konania, ktoré tvoria trovy právneho zastúpenia v sume 77,95 €, do troch dní na účet JUDr. Zuzany Medveckej, advokátky v Liptovskom Mikuláši, Garbiarska 695.

Odôvodnenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom zo 16. júla 2013 č.k. 6 C 20/2013-43 určil, že kúpna zmluva uzavretá medzi predávajúcim K. I., bytom H. a kupujúcim Tatra Forest Slovakia, s.r.o. so sídlom Priemyselná 1, Liptovský Mikuláš, IČO: 44 525 265, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Liptovský Mikuláš pod V 4056/2010 dňa 25.1.2011 a ktorej predmetom je prevod nehnuteľností E-KN parcela č. 4740 o výmere 5 447 m², trvale trávnaté porasty, vedené na LV č. XXXX pre obec E. a ktorou odporca 2/ odpredal svoj spoluvlastnícky podiel 1, vedený pod B2, odporcovi 4/, je neplatná. Určil, že kúpna zmluva uzavretá medzi predávajúcou Z. S., bytom H. a kupujúcim Tatra Forest Slovakia, s.r.o., so sídlom Priemyselná 1, Liptovský Mikuláš, IČO: 44 525 265, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Liptovský Mikuláš pod V 3604/2010 dňa 21.12.2010 a ktorej predmetom je prevod nehnuteľností E-KN parcela č. 3699 o výmere 9 969 m², trvale trávnaté porasty, vedené na LV č. XXXX, pre obec E. a ktorou odporkyňa 3/ odpredala svoj spoluvlastnícky podiel 1/72-ina, vedený pod B14, odporcovi 4/, je neplatná.

Vo zvyšku návrh zamietol a vyslovil, že o trovách konania rozhodne v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový súd uviedol, že kúpna zmluva medzi žalovanou 1/ a žalovaným 4/ bola uzavretá dňa 3.12.2009, kedy bol na matrike aj overený podpis žalovanej 1/ ako predávajúcej. Žalobca sa dovolal relatívnej neplatnosti tohto úkonu návrhom doručeným súdu dňa 25.1.2013 (podľa § 82 ods. 1 O.s.p. sa týmto dňom začalo konanie na súde), takže návrh na vyslovenie relatívnej neplatnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy, bol podaný po uplynutí zákonnej trojročnej premlčacej doby. Táto začala plynúť dňom, kedy došlo k uzavretiu právneho úkonu a nie až odo dňa rozhodnutia Správy katastra Liptovský Mikuláš o povolení vkladu vlastníckeho práva, tak ako to tvrdí žalobca. Rozhodnutie Správy katastra totiž nie je predpokladom platnosti úkonu (§ 44 Občianskeho zákonníka), ale je iba podmienkou jeho účinnosti (§ 47 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka). Nakoľko žalovaný 1/ až 4/ sa dovolali premlčania, s poukazom na ustanovenie § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nebolo možné žalobcovi priznať uplatnené právo, a preto v tejto časti návrh zamietol.

Pokiaľ ide o kúpne zmluvy uzavreté medzi žalovanými 2/, 3/ a 4/ mal súd preukázať, že návrh žalobcu, pokiaľ sa dovolal neplatnosti úkonu - kúpnych zmlúv medzi žalovanými 2/, 3/ a 4/ je dôvodný. Právo disponovať so spoluvlastníckym podielom prislúcha každému spoluvlastníkovi. Zákonná voľnosť spoluvlastníka je však obmedzená tým, že svoj spoluvlastnícky podiel môže bez ďalšieho previesť iba na blízke osoby. Pokiaľ spoluvlastník chce previesť svoj spoluvlastnícky podiel na cudzie osoby alebo na jedného zo spoluvlastníkov, musí svoj spoluvlastnícky podiel najskôr ponúknuť na kúpu všetkým ostatným spoluvlastníkom (nielen niektorému z nich). Z uvedeného vyplýva, že samotná existencia predkupného práva neobmedzuje spoluvlastníka v disponovaní s nehnuteľnosťami, ale pokiaľ neponúkne svoj spoluvlastnícky podiel ostatným spoluvlastníkom a niektorí zo spoluvlastníkov sa domôžu neplatnosti v zmysle § 40a Občianskeho zákonníka, stáva sa úkon - predaj spoluvlastníckeho podielu neplatným.

Žalobca bol v čase uzatvárania uvedených kúpnych zmlúv podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom kúpy medzi žalovanými 2/, 3/ a 4/ a spoluvlastníkom týchto nehnuteľností je doteraz. Žalovaný 2/ a žalovaná 3/ neponúkli žalobcovi na odpredaj svoje spoluvlastnícke podiely a tieto predali žalovanému 4/, ktorý nie je blízkou osobou v zmysle citovanej právnej úpravy. Nakoľko žalobca sa v zákonnej lehote dovolal z tohto dôvodu neplatnosti kúpnych zmlúv, návrhu vyhovel a určil, že kúpne zmluvy v časti pokiaľ boli predmetom predaja spoluvlastnícke podiely v nehnuteľnostiach označených vyššie sú neplatné.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobcu rozsudkom zo 16. januára 2014 č.k. 9 Co 524/2013-78 rozsudok okresného súdu, vo výroku ktorým návrh žalobcu vo zvyšku zamietol potvrdil. V ostatných častiach odvolaním nenapadnutých ponechal rozsudok prvostupňového súdu nedotknutý. V odôvodnení uviedol, že pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci v napadnutej časti, v tomto smere sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 219 ods. 2 O.s.p.), keďže ani zo strany odvolateľa neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal súd prvého stupňa v dôvodoch napadnutého rozhodnutia. Zdôraznil, že daná problematika už bola v minulosti viackrát riešená Najvyšším súdom Slovenskej republiky, a to i v pôsobnosti ich odvolacieho súdu (odvolací súd senát 9 Co v minulosti konštatoval, že v prípade prevodu nehnuteľností sa jedná o právny úkon zložený z dvoch právnych skutočností, z perfektnej zmluvy a o vkladu do katastra, a preto lehota na uplatnenie relatívnej neplatnosti by mala začať plynúť až dňom nasledujúcim od vkladu do katastra), pričom najvyšší súd jednoznačne konštatoval, že k zásahu do práv spoluvlastníka dochádza už v okamihu uzatvorenia právneho úkonu (kúpnej zmluvy) lebo vtedy vznikol právny dôvod, ktorý je základom porušenia predkupného práva. Okamih, kedy došlo k porušeniu práva, nemožno posúvať až do dňa zápisu vlastníckeho práva do katastra, pretože sa jedná už o mókus, ktorým sa úradne završuje súkromnoprávny úkon a ktorý má právny význam len pre prevod vlastníckeho práva a nie pre právny úkon ako taký. Premlčacia doba začína teda plynúť objektívne a nie je nijak závislá od subjektívnej vedomosti oprávneného subjektu.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktorého prípustnosť odôvodňoval ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p. Namietal, že odvolací súd sa s jeho argumentáciou „že pri prevode vlastníckeho podielu k nehnuteľnej veci evidovanej katastrom nehnuteľností dochádza k prevodu vlastníctva až vkladom do katastra nehnuteľností, až od vkladu začína plynúť trojročná premlčacia doba

na dovolanie sa relatívnej neplatnosti porušenia predkupného práva“ náležite nevyporiadal, pričom išlo o argumentáciu rozhodnú pre rozhodnutie v tejto veci a teda mu odňal možnosť konať pred súdom. Navrhol, aby dovolací súd v zmysle § 243b ods. 2 prvá veta O.s.p. rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

Žalovaní 1/ až 4/ vo svojom vyjadrení navrhli dovolanie žalobcu zamietnuť a priznať im trovy dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť (len) právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, avšak nie v každom prípade, ale iba ak ho právna úprava pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky je v dovolacom konaní oprávnený rozhodnutia odvolacieho súdu preskúmať len v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý, pričom je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom vrátane toho, ako ho dovolateľ obsahovo vymedzil (§ 242 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolacích návrhov v prípadoch uvedených v ustanovení § 242 ods. 2 písm. a/ až d/ O.s.p. Ak nejde o vady uvedené v § 237 O.s.p., neprihliada na vady konania, ktoré neboli uplatnené v dovolaní, iba že by tieto vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Pre účely predmetného dovolacieho konania je vhodné zdôrazniť, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov, ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd tu nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať rozhodnutie z akýchkoľvek hľadísk. Posúdiť správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy. Dovolacie konanie má (a to je potrebné osobitne zdôrazniť) prieskumnú povahu; aj so zreteľom na ňu dovolací súd - na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu - nemá možnosť vykonávať dokazovanie (viď § 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.).

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. dovolanie je prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalobcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné, a nejde ani o potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. (procesne) prípustné.

Dovolanie žalobcu by mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných vád uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p. (tzv. vady zmätočnosti). Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci

súdiv, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných vád taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a prípadne nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorých procesných vád v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných vád.

Dovolateľ existenciu procesných vád konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom súdiv nebola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

Dovolateľ v dovolaní namietal, že konanie je postihnuté práve takouto vadou založenou na nedostatočnom odôvodnení (resp. nepreskúmateľnosti) rozhodnutia odvolacieho súdu (§ 157 ods. 2 O.s.p.), čo súčasne zakladá porušenie jeho práv na súdnu ochranu (čl. 46 ústavy) a právo na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 Dohovoru) v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, neurčitosť, nezrozumiteľnosť a nevyporiadanie sa so všetkými jeho odvolacími námietkami a námietkami uvádzanými v konaní a preto v konaní v konečnom dôsledku vec nesprávne právne posúdil.

Pokiaľ žalobca namieta nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, treba uviesť, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu.

Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdiv; ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdiv sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplýva i z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl.

46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu, presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 O.s.p. m.m. I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O.s.p.; obdobne napr. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11).

Z práva na spravodlivé súdne konanie v tejto súvislosti vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O.s.p.). Vo svojej ustálenej judikatúre ústavný súd zdôraznil, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m.m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 489/2011). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového súdu, ako aj odvolacieho súdu a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/2009).

Za arbitrárny, resp. nedostatočne zdôvodnený treba považovať rozsudok všeobecného súdu aj v situácii, keď všeobecný súd svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 154/2005 z 28. februára 2006).

Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa (v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p.) spĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.), a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný, neodôvodnený, či zjavne arbitrárny (svojvoľný). Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia, čo platí tak pre rozsudok prvého stupňa (§ 157 ods. 2 O.s.p.), ako aj pre rozsudok odvolacieho súdu (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Súslednosti jednotlivých častí odôvodnení a ich obsahové (materiálne) náplne, zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť; tým však nie je zodpovedaná (ani inak dotknutá) otázka správnosti právneho posúdenia vecí konajúcimi súdmi.

Súdy oboch stupňov jasne a dostatočne vysvetlili právne dôvody, pre ktoré žalobu žalobcu v prevyšujúcej časti zamietli. Zhodli sa na tom, že žalobca sa dovolal relatívnej neplatnosti úkonu (uzavretia kúpnej zmluvy medzi žalovanou 1/ a žalovaným 4/ dňa 3.12.2009) návrhom doručeným súdu dňa 25.1.2013, keď návrh na vyslovenie relatívnej neplatnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy bol podaný po uplynutí zákonnej trojročnej premlčacej lehoty. Táto začala plynúť dňom, kedy došlo k uzavretiu právneho úkonu a nie až odo dňa rozhodnutia Správy katastra Liptovský Mikuláš o povolení vkladu vlastníckeho práva tak ako to tvrdil žalobca. Rozhodnutie správy katastra totiž nie je predpokladom platnosti úkonu (§ 44 OZ), ale je iba podmienkou jeho účinnosti (§ 47 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ žalobca v odvolacom konaní zotrval na svojej argumentácii aj dovolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa o neopodstatnenosti žaloby z uvádzaných dôvodov, ponúkol dostatočné vysvetlenie toho, prečo z právneho hľadiska nebolo možné akceptovať argumentáciu odvolateľa (žalobcu), keď uviedol, že k zásahu do práv spoluvlastnícka dochádza už v okamihu uzatvorenia právneho úkonu (kúpnej zmluvy) lebo vtedy vznikol právny dôvod, ktorý je základom porušenia predkupného práva. Okamih, kedy došlo k porušeniu práva nemožno posúvať až do

dňa zápisu vlastníckeho práva do katastra, pretože sa jedná už o módus, ktorým sa úradne završuje súkromnoprávny úkon a ktorý má právny význam len pre prevod vlastníckeho práva a nie pre právny úkon ako taký. Premlčacia doba začína plynúť teda objektívne a nie je nijak závislá od subjektívnej vedomosti oprávneného subjektu.

Obsah dovolacích námietok smeroval tiež k spochybneniu správnosti právneho posúdenia veci konajúcimi súdmi (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2 Cdo 112/2001 zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantným dovolacím dôvodom, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov však nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. lebo (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdom účastníkovi konania neznemožní realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 62/2010, sp.zn. 2 Cdo 97/2010, sp.zn. 3 Cdo 53/2011, sp.zn. 4 Cdo 68/2011, sp.zn. 5 Cdo 44/2011, sp.zn. 6 Cdo 41/2011 a sp.zn. 7 Cdo 26/2010).

Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že žalobca neopodstatnene namieta, že v konaní mu postupom súdu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 23 písm. f/ O.s.p.).

Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcu nevyplýva z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. ani z § 237 O.s.p. Dovolanie preto odmietol (týka sa časti potvrdzujúceho výroku odvolacieho súdu, ktorým okresný súd návrh navrhovateľa vo zvyšku zamietol) podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. bez toho, aby skúmal opodstatnenosť dovolateľom uplatnených dovolacích dôvodov v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Žalobca nebol v dovolacom konaní úspešný. Právo na náhradu trov konania vzniklo žalovaným 1/ a 4/ a neboli zistené žiadne dôvody osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali nepriznanie náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. a § 150 O.s.p.). Žalovaní 1/ a 4/ podali návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.) a tieto aj vyčíslil. Dovolací súd im priznal náhradu spočívajúcu v odmene advokáta (ktorý ich zastupoval aj pred súdmi nižších stupňov) za jeden úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu z 15. júla 2014 [(§ 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky, kde jeden úkon právnej služby činí 61,87 €, keďže ide o dvoch žalovaných x 2, teda 123,74 €. V zmysle § 13 ods. 2 vyhlášky sa základná sadzba tarifnej odmeny zníži o 50%, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb, teda táto odmena po znížení o 50% predstavuje sumu 61,87 €, k tomu náhrada za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné (§ 16 ods. 1 vyhlášky) vo výške 8,04 € x 2, keďže ide o dvoch žalovaných t.j. 16,08 €, čo predstavuje spolu 77,95 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.